

Dunne Bierkade 18: in menig opzicht ongewoon

Dunne Bierkade 18: een huis dat zich duidelijk onderscheidt van de overige panden aan deze gracht die, het moet gezegd, zo langzamerhand meer status heeft gekregen.

Nummer 18 heeft niet alleen als enige een bordes, er is ook een ongebruikelijke steensoort toegepast: gobertange, een soort kalksteen. Alles wijst erop dat bouwheer en bouwmeester, in dit geval verenigd in één persoon: de 17e eeuwse Claes Dirckszoon Balckeneynde (ca. 1590-1664), zich wilde onderscheiden van de massa.

De huidige bewoners van het pand, de heer en mevrouw Voorhoeve, zijn wat dat betreft in het voetspoor van hun 17e eeuwse voorganger getreden. Het huis is bijzonder fraai, bijna als een museum, ingericht. In de hal met marmeren vloer, is tegenover de voordeur een gaaf Lodewijk XIV snijraam. Op het stucplafond zijn de vier schone kunsten uitgebeeld en boven de linker- en rechterdeur zijn stuc-reliëfs met putti.

De linkervoordeur mogen we

het eerst bewonderen. Het is de zogeheten 'Haagse kamer'. De wanden zijn van boven tot onder bedekt met tekeningen, aquarellen, etsen etc. van Den Haag, speciaal voor deze kamer gemaakt door Haagse kunstenaars als Ben Moritz en Cees Vlag.

Vervolgens worden we in de grote achterkamer gelaten die zich uitstrekt over de gehele breedte van het pand. Blauw damast behang, blauwe gordijnen en stijlvol meubilair maken dit vertrek tot een 18e eeuwse chambre. Op het plafond na dan, dat van blank eiken is en uit de 17e eeuw dateert. Vertresten duiden op een oorspronkelijke beschildering.

De eerste verdieping die we via de authentieke houten spiltrap

bereiken heeft dezelfde indeling als de begane grond. In de grote achterkamer bevindt zich de bibliotheek van Voorhoeve. Ook de kleinere ruimtes zijn hier aangenaam van verhoudingen: niet te smal en niet te lang.

Van Balckeneynde

Nog even terug naar Claes Dirckszoon van Balckeneynde, die aannemer van beroep was. In die tijd was het onderscheid tussen architect en aannemer niet zo groot. Van Balckeneynde moet bovendien een goed vakman zijn geweest, want hij was een medewerker van Pieter Post, en als zodanig betrokken bij de bouw en verbouw van de paleizen van de Oranjes. Verder nam hij de bouw van de Sebast-

aansdoelen aan en bouwde het Catshuis.

In 1625 trouwde Van Balckeneynde met Dignum Pieters, die hem tien kinderen zou schenken. In 1640 kocht hij een stuk grond aan de Dunne Bierkade voor 400 gulden met een rentebrief van 62 gulden en tien stuiver per jaar. Vrij spoedig daarna zal hij met de bouw van zijn woonhuis zijn begonnen. De afmetingen van het huis passen in de traditie van de 17e eeuwse bouwmeesters die volgens de klassieke verhoudingen bouwden: het Hollands classicisme.

Onder de ramen zullen oorspronkelijk wel festoenen gezeten hebben, de bekende beeldhouwde slingers van vruchten

Foto Karel Verweeren

• 17e eeuwse stadspaleisje, gebouwd ca. 1640 door Claes Dirckszoon van Balckeneynde

en bloemen. De huidige decoratie van het middengedeelte van de gevel dateert uit de 18e eeuw en is van hout. Het raam boven

welijk bepaald niet aangemoedigd. Misschien had Adriana zijn raad beter kunnen opvolgen, want het geheel werd een bijzonder trieste onderneming. Binnen vijf jaar na het huwelijkfeest waren haar echtgenoot en de twee kinderen die ze ter wereld had gebracht, gestorven.

In 1661 hertrouwde ze met een wijnhandelaar van de Paviljoensgracht, een zekere Dirck Janszoon van Rhene. Hoewel Adriana en haar echtgenoot in 1667 uit het nalatenschap van haar vader het huis aan de Dunne Bierkade erfden, bleven ze waarschijnlijk aan de Paviljoensgracht wonen.

Adriana en Dirck verkochten het geerfde huis in 1670 voor 5000 gulden en een rentebrief van 2800 gulden aan Hendrick Heuck, rentmeester van Nijmegen. Waarschijnlijk begint hij in enkele gebouwtjes rondom het huis een glasblazerij. In 1680 koopt Van Rhene het pand overigens weer terug van Heuck voor ongeveer dezelfde prijs. In 1702 is nr. 18 eigendom van de zeeplazier Isaacq van Dinteren, die echter financieel in grekke blijft, zodat het in 1717 wordt geveild en gekocht door Constantia van Lanschot en haar man Joachim Rudiger, baron van Born.

Daarna begint een langzame restauratie, die voor Voorhoeve pas voltooid is als er weer festoenen op de gevel prijken.

Wanneer zij het pand het jaar daarop verkopen, wordt het erf nr. 18 gesplitst in twee delen: het kapitale woonhuis en de gebouwtjes waar de zeep werd gemaakt. Voor deze laatstgenoemde huisjes is later het huidige pand nr. 19/20 in de plaats gekomen. Het 17e eeuwse woonhuis werd in 1718 eigendom van Johan Schopman, de eerste deurwaarder van het Hof van Holland. Zeer waarschijnlijk heeft Schopman het huis zelf bewoond en de 18e eeuwse verfraaiingen laten aanbrengen. In 1719 vroeg hij toestemming om een achterpoort te mogen bouwen.

Van 1779 tot 1801 is het huis eigendom van Jan Anton Lyncker, een porcelijnfabrikant. De porseleinfabricage vindt plaats in een wat Beiers aandoend gebouw achter het huis, waarin nu appartementen en ateliers zijn gevestigd. Tot slot nog één 19e eeuwse bewoner, G.A. Verveer, de vader van de drie bekende Haagse kunstenaars Verveer. Wanneer Voorhoeve het pand in 1948 koopt, is er een houthandel gevestigd.